

Biserica

Foaie bisericească școlară

Apare odată în săptămână

PREȚUL ABONAMENTULUI.

PREȚUL INSERTIILOR.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe un an 10 cor. — pe 1/2 an 5 cor.

Pentru România și străinătate:

Pe un an 14 fr. : pe jumătate an 7 fr.

Pentru publicațiunile de t

cam 150 cuvinte 6 cor.; pe

8 cor.: și mai sus 10

Asociare generală școlară.

O vitală chestiune pentru menținerea și progresul poporului nostru e chestiunea școlară. Autoritățile noastre bisericești nu puțin se ocupă și preocupă de această chestiune, care este bine să fie ținută mereu la suprefață, să fie mereu discutată, căutând îndreptarea greșelilor, ușurarea greutăților și îndrumările spre bine, ori de unde ar veni acele.

Intr'o serie de articole, publicate în recentii numeri ai „Tribunei», scrise de d-l Eugen Brote, se face un recenzământ critic al analfabetismului la poporul nostru.

Autorul articolelor, constatând cu date numerice, elocvente, starea culturală înapoiată a țării noastre, caută să găsească mijloace și căi noi posibile, pentru a contribui la împușinarea analfabeților noștri.

Iată noua cale, încă neunblată, care se impune — după d-l Brote — exploatarea:

„Deșteptarea va urma cu atât mai târziu și puterea sa se va manifesta cu atât mai anevoie cu cât numărul analfabeților este mai mare. Reducerea numărului analfabeților nu este însă numai un interes local al ținutului sau a comunei, ci este un interes general a poporului. Este deci just, este cu dreptate, este folositor din toate punctele de vedere, ca aceia cari au scăpat din întunec și se bucură de roadele culturii, să întindă mâna și brațelor lor mai înapoi și să le ajute a se ridica și ei. Autoritățile noastre bisericești și școlare ar satisface numai acestui principiu creștinesc și legitim, și-ar împlini numai înalta lor misiune, și ar corespunde numai celei mai mari și mai urgente trebuințe naționale, când prin întemeierea unei *asocieri școlare generale* ar căuta să angajeze în reg publicul românesc la lucrarea pentru reducerea

Voi așa cred vă bucurați, când după tunele și fulgere se nprăștie norii și se ivește luna, care vă luminează calea. Tot așa cred, bucurie simțiți, când întorcându-vă din lume la vatra voastră, unde a-ți lăsat muere bolnavă, și prunc în gura morții, și — aflați că s'or însănătoșat?

Dacă simte omul o bucurie, când i-se ușurează calea în întunecimea nopții, și când vede că cele după care a venit moartea să-e ducă în pământ, — dau semn de viață, se trezește, — atunci oare ce bucurie mare a avut omenimea, când s'a ivit în lume „soarele dreptății”, care a scos lumea din robia întunerecului, când a sosit cel făgăduit de Dzeu și vestit de proroci, care a rupt lanțurile plângerii și a îmbrăcat lumea în — *haina păcii!*

Iată, iub. cr. ce praznic mare se apropie! Numai câteva zile mai sunt până ce vom zice unul altuia »Hristos s'a născut«, la cari cuvinte vom primi răspunsul »Adevărat că s'a născut! — În scurtă vreme toate clopotele vor vesti bucurie oamenilor, iar s. biserică va lauda în doxologii, împreună cu magii și îngerii pe cel născut în peșteră.

Oare cum îl vom primi noi cu vrednicie pe cel născut în Vitleim? — Gata suntem noi oare de-a primi în casele noastre pre un așa mare oaspe pe Fiul lui Dzeu?

Când știți că sosește la voi în cutareva zi un prietin, o rudenie sau vre-un cunoscut de-al vostru, așa că vă curățiți casele, vă măturați pe dinaintea ușii. Dacă va găliți voi așa când vine un cunoscut de al vostru în casa voastră, atunci oare cum se cuvine să-l primim pe Mt. nostru Iisus Hristos, care n'a venit să ne spună o vorbă bună numai, cași un prietin, ci ne-a adus olivul păcii, ne-a scos din iad, ne-a mântuit de rautate?

Și pe Hristos trebuie, iub. cr. sa-l primim cu păreți văruiți, cu tindă curată și cu hainele cele mai frumoase, căci adevăratul creștin nu poate altcum; dar omul precum știți nu are numai trup ci și suflet, de care încă nu se cuvine să ne uităm înainte de venirea pruncuțului Iisus. — Voi muerilor când spălați vasele voastre, așa că curățiți nu numai partea dinafară ci mai cu grije chiar pe cea din lăuntru? Așa trebuie să facem noi și cu corpurile noastre, căci după apost. Pavel și ele sunt niște vase.

Prin aceea iub. cr. că vom intra în acest locaș sfânt în ziua Nașterii Dlui îmbrăcați în haine scumpe, în mătăsuri, încă nu vom fi pe deplin gătiți, căci Hristos mai mult iubeste inimă curată, de cât toate scumpeniile din lume. Trupul gătit îl vede ce-i drept prietenul nostru dar Dzeu, stăpânul sufletul nostru, vede și inima noastră, află, știe curățenia ei, cunoaște toate suferințele noastre și răsplătește fiecărui după înțelesul său.

lepciunea sa. Înainte de a-lui Dumnezeu nu vom fi plăcuți atunci când vom fi împodobiți și încărcăți cu haine, iar sufletul va fi neglijat, plin cu venin, și urâcios, ci atunci — când — după cum zice apost. Pavel — »sufletul va fi reînnoit«.

Omul nimic nu face mai ușor cași păcatul și nimic nu recunoaște mai anevoie ca greșala. Prin păcat precum ați auzit din s. Scripturi, își pierde omul sufletul, pierde dragostea lui Dumnezeu, și prin ea împărăția binelui. — Spuneți-mi voi iub. mei! văzut-ați vreodată plângând penrucă și-a pierdut sufletul? — Așa că nu! — Dar așa cred ați văzut mii și sute vârsând lacrimi, când și-au pierdut soția, pruncul, ori când o nenorocire i-a mânăfăuul, ori o boală i-a dus vitele. Vedeți iub. cr. cât e de rău omul când îi merge slab negoțul plânge, se tânguește, iară când își pierde sufletul, care pagubă nu se poate cumpeți de mintea omenească, atunci e vesel, dă din umeri.

Biserica noastră iub. cr. a avut totdeauna cunoștința despre păcătoșenia oamenilor, despre firea rea a lor, și pentru spălarea greșelilor, a așezat posturi, mărturisire și s. cumeneătură, care toate ușurează sufletul. În zilele ce ne despart de marele praznic, veniți și curățiți vasele voastre. Mic și mare, cel cu zile multe și cu puține, cu jitițe pline și goale, alerge aici la biserică, să-și dobândească ușurare, ca așa cu inimă curată să puteți intra la praznic în casa Dului.

Voi iub. în Dminecile de preste an lăpădați hainele voastre cele lutoase, și îmbrăcați altele curate, lăpădați deci și acum vesmântul picăturat cu păcate și cereți în inima voastră înfrântă altul alb ca zăpada, căci vi se va da. Mărturisiți-vă fără frică păcatele, ca așa să vi-se sfințiască lăuntru prin s. cumeneătură; voi încă așa faceți, — dacă ați dat casa gata de zidit, chemați preoții bis. să v'o binecuvinte. sfințiască înainte de a vă sălașlui într'ansa.

Magii dela răsărit iub. mergând și aflând pruncul în brațele maicei sale, au căzut în genunchi cu evlavie, apoi și-au deschis lădița, din care au scos daruri aur, smirnă și tămâie, precari le-au dat »soarelui dreptății« — lui Iisus — Să facem și noi așa. Apropiându-ne de praznic să ne gătim și noi cu aur, adecă cu inimă înfrântă, să ne apropiem cu smirnă în suflet, adecă cu părere de rău pentru răutățile, păcatele noastre, și să alergăm la Hristos cu tămâie, adecă cu inimă aprinsă de dragoste adevărata creștinească, către Dumnezeu și aproapele.

Și acum de despărțire să vă mai spun una. Magii după ce s'au închinat lui Hristos, nu s'au întors acasă pe calea pe unde au venit ci pe alta. Așa vă rog să faceți și voi iubitorilor! După ușurarea sufletului vostru să vă alegeți calea cu-

materiale și a-l face mai harnic în lupta tot mai aprigă ce ne așteaptă pe terenul cultural, — comitetul Asociațiunii în ședința sa dela 2 Decembrie crt. a decis să înceapă lucrările de organizare a prelegerilor economice deja în decursul anului 1906 conform programei următoare :

1. Se vor ținea în decursul anului 1906 prelegeri în 20 despărțăminte ale Asociațiunii, distribuindu-se suma de 2000 cor. — votată spre acest scop în 20 de părți egale de câte 100 cor.

2. Prelegerile se vor ținea în serii și nu numai într'o singură comună.

Comunele în cari se vor ținea prelegerile au să fie designate de comitetele cercuale ale despărțămintelor, cari vor trebui să fie cu deosebită conziderare la împrejurarea, că comunele designate în scopul prelegerilor să fie îndeosebi dintre acelea, unde până acum nu s'au ținut nici adunări de despărțământ nici prelegeri populare, și astfel Asociațiunea nu e cunoscută acolo nici după nume.

Se va mai avea în vedere situațiunea scăpătată a comunelor și neapărata trebuință de a se face ceva pentru povățuirea locuitorilor lor pe calea progresului în cele economice.

3. Ca conferențieri se vor angaja specialiștii noștri pe terenul agriculturii, între cari și învățătorii cari s'au evalueat în timpul din urmă în : pomărit, vierit, stupărit, etc.

4. În scopul angajării acestor persoane comitetul central va adresa un apel către direcțiunile și comitetele cercuale ale despărțămintelor și — prin mijlocirea pressei — către toate persoanele cu oarecare pregătire teoretică și practică pe terenul agriculturii, pentru-ca să-i stea întru ajutor la rezolvirea importante probleme a prelegerilor economice.

Ceica vor dori să conlucre la ajungerea scopului numit, au să se înștiințeze comitetului central al Asociațiunii — prin direcțiunea despărțământului cărui aparțin — până la 15 Ianuarie n. 1906.

În înștiințare vor avea să arete cvalificațiunea economică de care dispun, eventual publicațiunile economice ce au scris și prelegerile economice cari le-au ținut până acum, ori apoi dovezi despre aranjarea de grădini școlare, pepiniere de viță și de pomi, stupării etc.

5. Comitetele cercuale vor recomanda petițiunile, cari le vor afla demne de recomandat, fiind îndeosebi cu conziderare la împrejurările speciale ale despărțământelor; pentru-că, bine să se noteze, într'unele despărțăminte se va simți mai mult lipsa de cunoștiințe referitoare la cultura pământului și a vitelor, într'altele referitor la cultura pomilor, într'altele referitor la cultura viilor, stupilor etc.

6. Prelegerile vor trebui lucrate sau cel puțin schițate prealabil și transpuse comitetului central spre revizuire.

Comitetul își rezervă dreptul a publica prelegerile mai reușite în revista „Transilvania“ sau în „Biblioteca populară a Asociațiunii“.

7. Comitetul central va remunera fiecare prelegere economică cu maximul de 10 cor. — în contul diurnului și speselor de călătorie.

8. Toate prelegerile se vor ținea sub prezidiul unui delegat al comitetului cercual. Spre acest scop fiecare membru al comitetului cercual va avea să prezideze câte o prelegere-două, pentru-ca nu unii din ei să fie prea împovărați.

9. Se va face propagandă, ca să participe la aceste prelegeri și popor din comunele învecinate.